

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ
ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ДАМУ МИНИСТРЛІГІ
ШЖҚ «ПАВЛОДАР МЕДИЦИНАЛЫҚ КОЛЛЕДЖІ» КМК

Бекітемін
Директордың ӨЖ
бойынша орынбасары
_____ К. Касенова
" ____ " _____ 20__ ж/г.

ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫ

Кәсіптік практиканың атауы: **Терапиядағы медбикелік іс бойынша
өндірістік оқыту**

Мамандығы: **0302000 «Медбикелік іс»**

Біліктілігі: **0302033 «Жалпы практикадағы медбике»**

Семестр: **VII**

Сағат саны **36**

ҚР-ң 2013 жылғы Мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандартына сәйкес
өңделіп жасалынды

Құрастырған: Утельбаева Б.Б.

Клиникалық
пәндерінің ЦӘК- нің мәжілісінде
талқыланды және мақұлданды.
Хаттама №__ 20__ ж/г.
ЦӘК төрайымы _____

Павлодар

ТҮСІНІКТЕМЕ ХАТ

Осы оқу бағдарламасы 0302000 «Медбикелік іс» мамандығы «Жалпы практика медбикесі» 0302033 біліктілігі бойынша ҚР-ның 2013 жылғы бойынша Мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандартына сәйкес өңделіп жасалынды.

Жұмысқа қатысуда медбике бірінші кезеңдерде мед.қызметкерлердің жұмысын бақылайды, сонынан белгілі медбикелік манипуляцияларды өз бетімен жасауға болады. Практика өту кезінде медбике теориялық және практикалық білімдерін кеңейтеді, медициналық деонтология мен этика бойынша білімдерін нығайтады, дәрігерге дейінгі көмек көрсетуге үйренеді.

Оқу-өндірістік практиканың мақсаты: дәрігерге дейінгі көмекті, ауруханаға жатқызу алдындағы көмекті, стационарларда науқастарға нәтижелі көмегін көрсетуде. Практика орта буын медқызметкерлердің клиникалық пәндерде алынған білімдердің жалғасы болып, оларды нығайтады.

Оқу-өндірістік практиканың міндеттері:

- ✓ аурухананың жұмыс принциптерімен, медициналық құжаттармен танысу
- ✓ шұғыл және өмірге қауіпті жағдайларда диагностикалық әдістерге үйрену
- ✓ мейірбикелік диагноз қоюда логикалық ойлану қабілетін, білім алу қажеттілігін дамыту
- ✓ патологиялық шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсетуге үйрену
- ✓ этика және деонтология негіздерін нығайту
- ✓ инъекциялар жасаған кездегі практикалық дағдыларды нығайту

Жұмыс жоспарына байланысты 0302000 «Медбикелік іс» мамандығының 0302033 «Жалпы тәжірибелі мейірбике» квалификациясы бойынша оқу-өндірістік практика 6 күн бойы өткізіледі, сағат көлемі – 360.

Бағдарламаны игеру нәтижелері .

Код	Оқытудың стандарт пен білім беру бағдарламасында жоспарланған нәтижелер
	Негізгі күзiреттiлiктер:
БҚ-1	Жұмыс орнын ұйымдастыру;
БҚ-2	Қауіпсіздіктер техниканы сақтау;
БҚ-3	Медициналық қызметкер мен пациенттің арасындағы қарым қатынасын құру туралы білімнің негізгі модельдерін білу;
БҚ-4	Науқастарды күту негіздерін білу;
БҚ-5	Аурулардың алдын алуға, денсаулықты нығайтуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған гигиеналық іс-шараларды білу;
БҚ-6	Медициналық ұйымдардың құрылымдық бөлімшелеріндегі медицина қызметкерлері мен науқастардың инфекциялық қауіпсіздігін және инфекциялық бақылау жүйесін білу.
БҚ-7	Бірінші медициналық көмектің алгоритмдерін, медициналық манипуляцияларды және күтім әдістерін білу
	Кәсіптік:
КҚ 1	Жаңа экономикалық жағдайдағы медициналық ұйымдар жұмысының ұйымдастырылуын білу;
КҚ 2	Қазіргі кезеңдегі ақпараттық технологиялар негізін (компьютерді, автоматтандырылған оқыту және басқару жүйелерін т.б.) білу.
КҚ 3	Клиникалық белгілерді анықтауды, мейірбикелік диагноз қоюды, әр жастағы науқастар тобына дәлелді көмек көрсете білу;
КҚ 4	Ересек тұрғындар мен балаларға білікті медициналық көмек көрсету.
КҚ 5	Шұғыл медициналық көмек көрсету;
КҚ 6	Төтенше жағдайларда тұрғындарды, науқастарды, зардап шеккендерді және апаттық медицина, азаматтық қорғаныстың медициналық қызметі қызметкерлерін қорғау шараларын ұйымдастыру;
КҚ 7	Паллиативті мейірбикелік негіздерін, танатология негіздерін білу
КҚ 8	Салауатты өмір салтын насихаттауды, өмірді физикалық жетілдіру дағдыларын білу, денсаулық деңгейін бағалауды білу, денсаулықты жақсарту бағдарламасын жасауды, зиянды әдеттермен күресу және алдын алу шараларын ұйымдастыра білу;
КҚ 9	Медициналық көмек көрсету сапасының халықаралық стандарттары саласынан құзыретті болу.
	Арнайы:
АҚ 1	Маманның негізгі мақсаттарын, қызметтерін, кәсіби қызметінің жағдайлары мен тәртібін айқындайтын нормативтік құжаттарды білу;
АҚ 2	Халақаралық денсаулық сақтау Ұйымының Бала жастағы науқастарды интеграциялы түрде бақылау бағдарламасын іске асыра білу, балалардың профилактикалық екпе картатасын құруды және емшектегі баланың тамақтануы мен күтімі бойынша кеңес беруді білу

АҚ 3	Ұйымдағы нәтижелі коммуникация әдістерін, дауларды, күйзелістерді, инновацияларды реттеуге қажет психология мәселелерін білу;
АҚ 4	Науқасты лабораториялық, функционалдық, аспапты зерттеу әдістеріне дайындай білу;
АҚ 5	Әр жүйелердің қызметі бұзылған жағдайда мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру және іске асыру;
АҚ 6	Емдеу мекемесінде дәрігер белгілеген алдын-алу, емдеу және диагностикалық шараларды орындау, құрал-жабдықтарды дайындау және күрделі манипуляцияларды жасауда дәрігерге көмек көрсету;
АҚ 7	Ана мен бала денсаулығын сақтауды, жүкті әйел мен нәрестені зерттеу әдістерінілу, жүкті әйелдер мен гинекологиялық ауруларды зерттеу әдістерін білу, отбасын жоспарлау қағидалары мен мақсаттарын, өмектің негіздерін, танатология негіздерін, контрацепция (жүктіліктен сақтану) әдістерін білу;
АҚ 8	Өзінің кәсіби құзыретіне сәйкес реанимациялық, реабилитациялық, емдеу-сауықтыру, санитарлық-гигиеналық, санитарлық-ағартушылық іс-шараларды іске асыру.

**ТЕРАПИЯДАҒЫ МЕЙІРБИКЕ ІСІ БОЙЫНША
ӨНДІРІСТІК ПРАКТИКАНЫҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАРЫ**

№ р/ н	Жұмыс атауы	Күндер саны	Сағат саны
	Аурухана мейірбикесінің жұмысын ұйымдастыру		
1.	1 тақырып. Қабылдау бөлімшесіндегі жұмысты ұйымдастыру. Қабылдау бөлімшесінің медициналық құжаттары. Қабылдау бөлімшесінің санитарлық-эпидемияға қарсы тәртібін ұйымдастыру. Ауруханаға түскен кезде науқастарды санитарлық тазарту. Бөлімшеге тасымалдау.	1	6
2	2 тақырып. Орталықтандырылған залалсыздандыру бөліміндегі жұмыс.	1	6
3	3 тақырып. Бөлімшенің санитарлық-эпидемияға қарсы тәртібі. Емшара бөлмесі. Емшара бөлменің мейірбикесінің жұмыс тәртібі мен міндеттері. Манипуляциялардың орындалуын тіркейтін құжаттар.	1	6
4	4 тақырып. Терапиялық сала бөлімшесінің тәртібі мен құрылымы. Пост мейірбикесінің қызметтік міндеттері. Посттың медициналық құжаттары. Науқастарды жалпы күтуді ұйымдастыру. Науқастарды тамақтандыру. Науқастарды күнделікті және жалпы бақылау. Бөлімшедегі емдеу және диагностикалық манипуляцияларды ұйымдастыру. Науқасты емдеу мен тексерудегі мейірбикенің ролі. Медициналық	3	18

кұжаттар. Медбикелік процесс: медбикелік диагнозды қою және оны іске асыруды жоспарлау. Шұғыл жағдайларда жедел көмек көрсетуге қатысу.		
Жалпы:	6	36

ТЕРАПИЯДАҒЫ МЕДБИКЕЛІК ІС БОЙЫНША БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ МАЗМҰНЫ

АУРУХАНА МЕЙРБИКЕСІНІҢ ЖҰМЫСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ

1 тақырып. Қабылдау бөлімінің жұмысын ұйымдастыру. Қабылдау бөлімінің медициналық құжаттары. Қабылдау бөлімінің санитарлық-эпидемияға қарсы тәртібінің ұйымдастырылуы. Науқастар түскен кезде санитарлық тазалау. Бөлімшеге тасымалдау.

Қабылдау бөлімінің жұмысымен танысу. Науқастарды қабылдауға қатысу. Антропометрия. Дәрігерге дейінгі шұғыл көмек көрсету. Түскен науқастарды тіркеу. Ауру тарихын толтыру.

Қабылдау бөлімінің санитарлық-эпидемияға қарсы тәртібімен танысу. Науқастар түскен кезде санитарлық тазалау. Қабылдау бөлімінің санитарлық-эпидемияға қарсы тәртібімен танысу, ауруханаға науқастар жоспарлы және шұғыл түскен кезде санитарлық тазалау ережелері. Науқастарды жағдайыма байланысты тасымалдау.

2 тақырып. Терапия саласы бөлімшесінің тәртібі мен құрылымы. Пост мейрбикесінің қызметтік міндеттері. Посттағы медициналық құжаттар.

Терапия саласы бөлімшесінің жұмыс тәртібімен және құрылымымен, пост мейрбикесінің қызметтік міндеттерімен танысу. Мейрбикелердің кезекшілікті тапсыруына, таңертеңгі конференцияға, дәрігердің жалпы қарауына қатысуы. Посттағы медициналық құжаттармен танысу.

3 тақырып. Бөлімшенің санитарлық-эпидемияға қарсы тәртібі. Процедуралық кабинет. Процедуралық мейрбикенің жұмыс тәртібі мен міндеттері. Манипуляциялар орындалуын тіркейтін құжаттар.

Бөлімшенің санитарлық-эпидемияға қарсы тәртібімен танысу. Жоспарлы және күнделікті тазалауға қатысу. Процедуралық кабинет жұмысының ұйымдастырылуымен танысу. Процедуралық кабинеттің санитарлық тәртібінің ерекшеліктері, жалпы және күнделікті тазалауды өткізу тәртібі. Процедуралық мейрбикенің жұмыс тәртібі мен міндеттері. Процедураларды тіркейтін құжаттар. Процедураларды орындауға қатысу, тәжірибелік іскерлігі мен дағдыларын шындау.

4 тақырып. Бөлімшедегі емдеу және диагностикалық манипуляцияларды ұйымдастыру. Науқастарды емдеу мен тексерудегі мейрбикенің ролі мен жауапкершілігі. Медициналық құжаттар.

Сала бойынша бөлімшенің емдеу және диагностикалық манипуляцияларды ұйымдастырылуымен танысу, олардың өткізілуіне қатысу. Осы шаралар жоспарының тіркелу тәртібімен танысу: дәрігер қарауына және ауру тарихындағы дәрігер тағайындауларының көшірмесімен жұмыс істеу, тағайындауларды сәйкес журналдарда тіркеу. Манипуляция өткізуге науқастарды дайындау, деонтологиялық тәртіп және оны сақтаудың маңызы. Дәрігер тағайындауларының орындалуын тіркейтін медициналық құжаттар. Бөлімше жұмысына қатысу, тәжірибелік іскерлігі мен дағдыларын шындау. Осы бөлімшедегі ауру балалар күтімінің ерекшеліктерін тану. Күтім бойынша манипуляциялардың орындалуына қатысу. Науқастардың жағдайын тұрақты бақылау іскерлігі мен дағдыларын игеру.

Шұғыл жағдайларда көрсетілетін дәрігерге дейінгі көмек стандарттарын қайталау. Осындай жағдайлар кездескенде көмек көрсетуге қатысу.

5 тақырып. Науқастарды күтуді ұйымдастыру. Науқастарды тамақтандыру. Науқастарды күнделікті және жалпы бақылау. Шұғыл жағдайларда жедел көмек көрсетуге қатысу.

Бөлімшедегі науқастарды күту ерекшеліктерімен танысу. Күтім манипуляцияларына қатысу. Бөлімшедегі науқастарды тамақтандыруды ұйымдастырумен танысу: диетотерапия бойынша дәрігерлік тағайындауларды орындау үшін ауру тарихымен жұмыс істеу, бөлімшеге порциялық талаптарды құру, ауыр халдегі науқастарды тамақтандыру, тәулік бойы науқастардың диета сақтауын бақылау, тамақтары мен әкелінген тамақтарының сақталуын үнемі бақылау. Науқастардың бақылау бойынша іскерлік пен дағдылармен танысу. Бұл бөлімдегі мейірбикенің орны.

Шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмектің орындалу стандарттарын қайталау. Шұғыл жағдайлар кезінде жедел көмек көрсетуге қатысу.

6 тақырып. Мейірбикелік процесс: мейірбикелік диагноз қою және оның орындалуын жоспарлау.

Мейірбике процесстерінің орындалу ұстанымдары: науқасқа алғаш мейірбикелік бағалау еткізу, науқас мәселелерін табу, мейірбике күтімін тамамдау үшін мейірбике шараларын дайындау, қойылған мақсаттың орындалу мүмкіндігінің деңгейін анықтау. Науқас күтімі кезінде мейірбике үрдістерінің барлық кезеңдерін құжаттау.

Практикалық біліктілік пен дағдылар тізбесі:

- ✓ медициналық құжаттарды толтыру (ауру тарихы, амбулаториялық карта, статистикалық талон, ауруханаға және лабораторияға жолдама беру, порциялық тапсырыс және т.б.);
- ✓ амбулаториялық қабылдауды ұйымдастыру;
- ✓ патронажды және диспансерлік бақылауды ұйымдастыру;
 - ✓ мейірбикелік диагнозды қою деңгейінде науқасты субъективті және объективті тексеруді (науқастың мәселелерін анықтау) өткізу;
- ✓ болжамалы мейірбикелік диагнозды анықтау;
- ✓ науқас мәселелерінің іске асырылу жоспарын құру;
- ✓ алынған нәтижелерді бағалау;
 - ✓ ЕПМ бөлімдерінің санитарлық-эпидемияға қарсы тәртіпті ұйымдасғыру және сақтау біліктілігін;
 - ✓ Науқасты алғашқы қараудан өткізу, оны антропометриялық тексеру, толық және жартылай санитарлық тазарту, педикулезді жою, қабылдау бөлімшесінен бөлімшеге науқасты тасымалдау;
 - ✓ Жұқпалы аурулар ошағында күнделікті және жалпы тазартуды өткізу іскерлігін;
- ✓ Пульс пен артериялық қысымды анықтай білу;
- ✓ Кезкелген лабораториялық зерттеулерге материал жинай білу;
 - ✓ Инструменталды зерттеу әдістеріне (УДЗ, рентгенография, эндоскопиялық әдіс) науқасты дайындай білу;
- ✓ Науқастармен санитарлық-ағарту әңгімелерін өткізе білу;
 - ✓ әртүрлі категориялы науқастардың диета сақтау талаптарын бақылай білу;
- ✓ барлық егулер түрлерін, венаға тамшы түрінде енгізу;
- ✓ инсулинотерапия өткізуі;
 - ✓ дәрігерге дейінгі алғашқы көмекті көрсету

- асказан және өкпеден қан кетулер,
 - бронхылық демікпе,
 - гипертониялық криз,
 - коллапс, естен тану, шок,
 - жедел жүрек жеткіліксіздігі,
 - стенокардия, миокард инфаркты,
 - кардиогенді шок,
 - жарадан қан кетулер,
 - асказан жарасы тесілуі,
 - жедел панкреатит,
 - өтгас ұстамасы,
 - бауырлық ұстама,
 - бүйректік ұстама,
 - қант диабеті кезіндегі кома,
 - анафилактикалық реакциялар кезінде дәрігерге көмек көрсетуге көмектесе білу,
- ✓ санитарлық-ағарту және эпидемияға қарсы жұмыс атқару.

Негізгі және қосымша әдебиеттер

НЕГІЗГІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША ӘДЕБИЕТТЕР

1. Негізгі:

- Қалимырзина Б.С. «Ішкі аурулар» 1,2 том
- Әйтбембет Б.Н. «Ішкі ағза аурулары пропедевтикасы»
- Момынов Е.Ә. «Мейірбике ісі негіздері»
- Мұратбекова С.К. «Мейірбике ісі негіздері»

2. Қосымша:

- Маколкин В.И., Овчаренко С.И. - Внутренние болезни, - Медицина, 1999
- Палеев Н.П. - Болезни органов дыхания. - М. - Медицина. - 2000., 728 с.
- Мухина Н.А., Тареева И.Е. Диагностика и лечение болезней почек. - М. - 1985.
- Гребенев А.П., Шептулина А.А. Основы общего ухода за больными. - М., 1991.